

חטיבה 3

-

מדריך ההשקעות

מרגש! הגענו לשלב הביצוע.

בפרקים הבאים נחתור לביצוע ההשקעה בפועל. יהיה מרתק.

אך לפני שנתחיל חשוב גם לפרגן לכם...

אם הגעתם עד כאן, זה אומר עליכם שני דברים טובים:

א. שאתם כבר יודעים ממש הרבה. למעשה, את עיקר הידע כבר רכשתם, כל שנותר לכם, זה להכיר את טכניקת הביצוע. וזה כבר פשוט וקל.

ב. שאתם נחושים להצליח. תודו שרוב האנשים לא באמת מסוגלים להתקדם בחיים ולרכוש ידע. וידע שווה כסף. תטפחו לעצמכם על השכם.

שנתחיל?

עוד לא. לפני כן, יש לי תגלית משמחת עבורכם...

גם היום, בין אם תרצו ובין אם לא, אתם כבר מושקעים בשוק ההון דרך חיסכון לכל ילד, קופת השתלמות ופנסיה. כל מה שנותר הוא לוודא שהכסף עובד בשבילכם במקום הנכון.

יש שם הרבה מאוד כספים שלנו, מה קורה בכספים הללו? הם מנוהלים נכון, או שמא מנצלים אותנו?

17. חיסכון לכל ילד

לא בכל יום מזדמן להרוויח כמה עשרות אלפי שקלים. ודאי לא כמה מאות אלפי שקלים. אבל יום אחד זה קרה...

בחוק ביטוח לאומי שיזמה הממשלה הוקמה תוכנית לחיסכון אישי לכל ילדי המדינה הנקראת "חיסכון לכל ילד".

כך, החל מינואר 2017 (תשע"ז), נחסכים על ידי ה'מוסד לביטוח לאומי' מדי חודש 50₪ עבור כל ילד. וההורים יכולים להוסיף 50₪ נוספים על חשבון קצבת הילדים.

הפרשות ביטוח לאומי

נכון להיום (2025) סכום ההפרשה המעודכן עומד על 57 ש"ח. בנוסף, ביטוח לאומי נותן מענק מיוחד בסך 284₪ בגיל 3 ומענק זהה נוסף בגיל בר מצווה/ בת מצווה.

וכדי לתת תמריץ לנערים ולנערות שלא למשוך את המענק בגיל 18, ישנו מענק בסך 568₪ בגיל 21 לנערים ונערות שהתאפקו ולא משכו את הכספים עד גיל 21. (נכון לנולדים מ 2017. בקרב ילדים בוגרים, חלוקת המענק שונה. סכומי ההפרשה נכונים לשנת 2025.)

העיוותים שתוקנו

בהקמת תוכנית חיסכון לכל ילד היו שני עיוותים שתוקנו בהמשך. העיוות הראשון היה ברירת המחדל להורים שלא בחרו מסלול לילדיהם, והעיוות השני היה בשינוי אפיק חיסכון מבנק לגמל.

ונסביר:

עיוות ברירת המחדל - תוקן

בעבר, ברירת המחדל עבור ילודים שהוריהם לא בחרו עבורם מסלול חיסכון, הייתה מסלול בסיכון מועט, או מסלול בריבית מובטחת בבנק.

הדבר העלה חשש שתוכנית 'חיסכון לכל ילד' עלולה להקצין את אי השוויון בין העשירונים הגבוהים המתמצאים בתחום הפיננסים ובחרים לילדיהם מסלול

סיכון מוגבר, לעשירונים הנמוכים שכספיהם מובלים אחר כבוד למסלולי ברירת מחדל - סיכון מועט.

אי לכך, החל מספטמבר 2022 תוקן העיוות וברירת המחדל עבור ילד שהוריו לא בחרו עבורו מסלול חיסכון, הינה גמל להשקעה בסיכון מוגבר.

עיוות אי ניוד מבנק לגמל - תוקן חלקית

לפני ההורים עומדת האפשרות לבחור באופן אקטיבי את מסלול החיסכון הרצוי.

ההורים יכולים להחליט אם להניח את הכסף בפיקדון בבנק ולקבל ריבית, או להשקיע אותו בקופת גמל ולקבל תשואה.

הורים רבים בחרו עבור ילדיהם באפיק חיסכון בנקאי, מתוך הבנה שגויה שחיסכון בתוכנית ריבית מובטחת ללא סיכון עדיף על תוכנית תשואה עתירת סיכון. אך ישנם הורים שרכשו לא מכבר אוריינות פיננסית, וכעת כאשר מבקשים הם לנייד את החיסכון לגמל להשקעה בסיכון מוגבר, מגלים למורת רוחם שלא ניתן לשנות מ'פיקדון בנקאי' ל'גמל להשקעה'.

אך נכון לעכשיו, גם עיוות זה תוקן חלקית והחל מ-2025 יוכלו ההורים להעביר לקופת גמל את ההפקדות החדשות.

מסלולי גמל להשקעה

בתי ההשקעות מציעים 5 מסלולי סיכון: מועט, בינוני, מוגבר, הלכה ושריעה.

מתוך כלל המסלולים הקיימים, ישנם מספר מסלולי הלכה המשקיעים בהשקעה פאסיבית וחיקוי מדדים:

- מסלול הלכה במיטב, 100% מדד S&P 500. בפיקוח גלאט הון ובד"ץ העדה החרדית.
- מסלול הלכה באינפניסטי, 100% מדד מניות העולמי. בפיקוח תשואה כהלכה וגלאט הון.
- מסלול הלכה במור, 70% מדד מניות עולמי ו-30% מדד ת"א 125. בפיקוח הרב אריה דביר.
- מסלול הלכה בהראל. 50% מדד מניות העולמי, 20% מדד תל אביב 125 ו-25% אג"ח ממשלתי. בפיקוח גלאט הון ובד"ץ העדה החרדית.

נזילות

מסלולי חיסכון לכל ילד הינם למעשה קופות גמל להשקעה. אבל בשונה מקופת גמל להשקעה שהכספים בה נזילים, בחיסכון לכל ילד הכספים אינם נזילים עד גיל 18.

דמי ניהול

בחיסכון לכל ילד מעניקה המדינה הטבה נוספת בכך שנטלה על עצמה את תשלום דמי הניהול. ערך ההטבה נאמד בכמה אלפי שקלים, מפני שחוץ מעלויות דמי הניהול, נחסכת מההשקעה הפגיעה בתשואה פוטנציאלית הנובעת מגביית דמי ניהול.

חישוב הפקדות תשואה עתידית

כאמור בפתית, ההורים יכולים להחליט האם להכפיל את סכום ההפקדה על חשבון קצבת הילדים.

האם זה דבר מומלץ, או שעדיף להשקיע את הכספים בתוכנית חיסכון אחרת? ישנם צדדים לכאן ולכאן.

ובכל זאת, הדעת נוטה לשקול בחיוב את הכפלת ההפקדה, היות שכספים שנכנסים לעובר ושב הם בסיכון גבוה להתבזבז. חשבו מה היה קורה לו כספי הפנסיה של השכירים היו מופקדים לחשבון העו"ש שלהם, ועליהם היה מוטל לחסוך לעצמם לפנסיה. הרי בוודאות הכספים היו מתבזבזים ולא שורדים עד לפנסיה....

לחישוב התשואה וחיסכון עתידי בחיסכון לכל ילד, ניתן להשתמש במחשבון חיסכון לכל ילד שבאתר רהון.

סיכון בחיסכון לכל ילד

בחיסכון לכל ילד ישנן 3 סיבות המצדיקות מסלול בסיכון מוגבר (חשיפה למניות):

- מדובר בחיסכון קטן וכגובה החיסכון גובה הסיכון.
- חיסכון לכל ילד חשוף פחות ל'אפקט הבעלות' ולחשש מפני משיכה בהפסד.
- הכספים כמעט אינם נזילים, באופן המפחית משמעותי את החשש מפני משיכה בהפסד.

משיכת הכספים

במשיכת הכספים מקופת חיסכון לכל ילד, ישנו תשלום מס רווח הון 25% ריאלי. בפרקים 25 ו-37 יש הסבר על שיטת המיסוי.

תחשיב היפותטי על המס ניתן לחשב במחשבון חיסכון לכל ילד שבאתר זה.

אם לנער/ה המושכ/ת יש נקודות זיכוי בגין תושב ישראל לא מנוצלות, או אפשרויות נוספות לפטור ממס, ניתן לקבל החזר מס כפי שהרחבתי בפרק 40.

בחורים/ות יקרים/ות!

בהגיעכם לגיל 21, שימו לב לנהוג בשום שכל. לפני משיכת צבירת החיסכון, בדקו כדאיות ואפשרות להחזר מס, או תפנו לקבלת הכוונה מאנשים שניתן לסמוך עליהם. אל תעשו טעויות יקרות! הרעיון למשוך מייד את הכספים, ללא תכנון נכון איך למקסם את הכספים, עלול להתברר כרעיון גרוע במיוחד.

שקלו בחיוב להשאיר את הכספים לפנסיה. אם תשאירו את הכספים עד גיל 60, תוכלו למשוך את הכספים כקצבה פטורה ממס, ממש כמו גמל להשקעה.

למעשה

כאמור, בבתי ההשקעות מיטב, אינפיניטי, מור והראל, ישנו מסלול הלכתי מחקה מדד מניות.

ההצטרפות לחיסכון לכל ילד אפשרית באמצעות טופס מקוון הנמצא באתר מיטב ואינפיניטי.

להצטרפות לחיסכון לכל ילד במור, יש לפנות לכתובת דואר האלקטרוני של מור sherut@more.co.il ולבקש טופס הצטרפות.

להלן 3 הדגשים:

- יש לצרף לטופס תעודת זהות של האם.
- בטופס ההצטרפות תצטרכו לענות על השאלה היכן מנוהלים כספי 'חיסכון לכל ילד' של ילדיכם טרום העברה. אם אינכם יודעים, תוכלו למצוא את המידע באתר ביטוח לאומי.
- כזכור, המסלולים המדוברים, הם מסלולי **הלכה** (לא סיכון מוגבר) שכאמור הינם מסלולים פאסיביים המחקים מדדי מניות.